

ra ano ka kite i te hua o a ratou nei mahi i mahia ai mo nga tau maha i runga i te pumau o te whakaaro me te totohe ki te mahi. Kaati e hoa ma me penei ake taku korero. Mehemea he hiahia to tatou kia tu tatou hei tangata e puta ai te iwi me mau-tu-marō te whakaaro me mau te totohe ki te mahi mai ano i a tatou e tamariki ana a tae noa ki te wa e wehe atu ai tatou ki te iwi nui i te po. E penei ana te tikanga ra ma te mau-tu-marō o te whakaaro me te totohe ki te mahi ka eke ai tatou ki te tihi o te pai me te ora.

“Ko nga maunga teitei kua ekengia e nga tangata nunui o te ao

E hara i te mea i taea i te rerenga kotahi,
Engari i te po i te wa e moe ana o ratou hoa,
Ka pikingia a taea noatia te tihi.”

“The heights by great men scaled and held
Were not attained in single flight,
But they, while their companions slept,
Were toiling upwards through the night.”

He nui nga painga kua whakawhiwhia e te Kawanatanga o Niu Tirenī ki te Iwi Māori a tera ano hoki etahi tangata kei waho i te Kawanatanga kei te mahi i nga tikanga e whiwhi ai te tamaiti Māori i te Matauranga.

He nui nga kareti me nga kura kua wehea e whiwhi ai te tamaiti Māori i te matauranga. Ki toku whakaaro he rite tonu te mohio o te tamaiti Māori ki to te tamaiti Pakeha.

Kei te mohio koutou ki nga painga e puta mai ana i te matauranga. I runga i te kaha o te mohio o koutou tupuna ki te pai e puta mai ana i roto i te matauranga ka wehea he whenua hei awhina i nga kura mo koutou mo o ratou uri.

E rua nga tino hua o tenei taonga o te matauranga. Tuatahi ko te whakairo i nga whakaaro o te tangata ki nga whakairo rangatira. Tuarua ko te whakawhiwhi i te tamaiti ki nga tikanga e ora ai te tinana me te wairua. Ko nga kura ko nga kareti, nga maara hei waahi whakatipuranga mo nga tamariki ki roto i te matauranga kia whakakakahutia ai ki te mohio-tanga hei karo i a ratou i nga mahi tini o te ao i na tae ki te kaumatuatanga. Me whakakaupapa mai i reira te mau-tu-marō me te totohe ki te Mahi kia waiho ai a te taenga ki te kaumatuatanga hei heitiki whakapaipai mo tena tangata mo tena tangata.

He nui nga tangata kei te whakaaro i te mea i whai whenua te Māori i mua he me atika me ako katoa nga Māori ki te mahi ahu-whenua. Kua puta nga whakaatu a te Kawanatanga ko te maha o nga Māori kei te piki haere engari ko te rahi o nga whenua kei nga Māori kei te hoki haere. Noreira e kore ahei kia mahi paamu katoa nga Māori engari e tika ana kia kimihia etahi atu huarahi mahi hei whawha ma nga tamariki Māori e akona nei i roto i nga kura. E tika ana kia kimihia he mahi e pai ana ma enei tamariki i na mutu te kura. Tena he aha